

Stručni rad

TJELESNE AKTIVNOSTI POVEZANE S UČENJEM ENGLESKOG U 1. RAZREDU

Alja Drašler
OŠ Vodmat, Ljubljana, Slovenija

Sažetak:

Potreba za tjelesnim aktivnostima jedna je od osnovnih razvojnih karakteristika učenika u ranom razdoblju, pa dio učenja stranih jezika u 1. razredu moraju biti i komponente sporta (mogu biti kao uvodne motivacije, u glavnom dijelu, igre opuštanja, zaključak). U ovom članku iznijela sam neke ideje kako možemo uključiti engleski pojmove i izraze u tjelesne aktivnosti ili kako s tjelesnim aktivnostima obogatimo učenje engleskog jezika u 1. razredu, kako tijekom redovite nastave tako i tijekom produženog boravka. Tjelesne aktivnosti i igre, koje sam također praktički isprobala, većini su djece zabavne i zanimljive. Uz njihovu pomoć djeca brže uče, a njihovo znanje je trajnije.

Ključne riječi: tjelesne aktivnosti, engleski jezik, učenje, igra, 1. razred.

1. Uvod

Metoda tjelesne igre kao metoda učenja jedna je od najučinkovitijih tehnika podučavanja. Djeluje integrirano na dijete i omogućuje mu razvoj svih dimenzija, sposobnosti i znanja uz mnoštvo motoričkih zadataka. Tjelesnim aktivnostima održavamo unutarnju motivaciju učenika, što utječe na njihovo veće sudjelovanje u nastavi, interes i radost u učenju stranog jezika. Jedan od najvažnijih aspekata tjelesnog odgoja, čiji se utjecaj proteže na dubinu i širinu, jest činjenica da je upravo motorička aktivnost ta koja djetetu u najvećoj mjeri omogućuje učenje i razumijevanje svijeta oko sebe. Motoričko iskustvo je korisno i za zdravlje i dobrobit kao i za obogaćivanje djetetove kreativnosti. Važno je da dijete sa zanimanjem i radošću prihvati svaku aktivnost, a upravo u nastavi sporta možemo postići visoku motivaciju djece. Satovi sporta nude brojne mogućnosti povezivanja s drugim aktivnostima, uključujući upoznavanje prvih engleskih riječi kod prvašića.

2. Međupredmetna integracija nastave sporta i engleskog jezika u 1. razredu osnovne škole

Zbog težnje ka cjelovitom razvoju djeteta, potreba za međupredmetnom integracijom u podučavanju učenika sve je važnija. Proces učenja nekih teorijskih i praktičnih sadržaja drugih predmeta učinkovitiji je uz pomoć tjelesne aktivnosti. Ciljeve sporta treba uključiti i u nastavu stranih jezika kao način opuštenog i integriranog učenja koji povezuje ciljeve gotovo svih predmeta u prvom razredu. Među općim ciljevima, kurikulum sportskog odgoja navodi primarnu potrebu učenika za kretanjem i igrom, stvaranjem pozitivnih obrazaca ponašanja, promicanju motoričke kreativnosti, rasterećenja i opuštanja, što su i ciljevi učenja stranog jezika, budući da je tjelesna aktivnost važan čimbenik kreativnih podciljeva, koji nadilazi granice govora. Nastavni sadržaji iz predmeta sport u 1. razredu koji su prikladni za nastavu prvog stranog jezika:

- Prirodni oblici kretanja.
- Pravila jednostavnih igara i poštovanje sportskog duha.
- Štafetne igre s elementima trčanja, skakanja i bacanja.
- Gimnastičke vježbe, također s raznim pomagalima i uz glazbenu pratnju.
- Ritmika (uz glazbenu pratnju).
- Preskakanje užeta.
- Kretanje pojedinih dijelova tijela i cijelog tijela (imitacija predmeta, životinja, biljaka, bajkovitih junaka uz pantomimu – uz glazbu ili ritam).
- Kretanje uz unutarnje i vanjske podražaje (različite vrste glazbe, različiti predmeti, mala pomagala).
- Interpretacija raznih jednostavnih ritmova plješćući rukama i jednostavnim pokretom.
- Vježbe disanja i opuštanja.
- Dječji plesovi: brojalice, zabavne igre, plesne igre itd.
- Igranje se balonima i raznim loptama s rukom, nogom, glavom, štapom ili reketom na mjestu i pokretu.
- Nošenje i kotrljanje različitih loptica na različite načine.

- Vođenje lopte rukom, nogom i štapom na mjestu, s kretanjem ravno i mijenjanje smjera.
- Pogađanje raznih stacionarnih ciljeva kotrljanjem lopte, bacanjem rukom i udaranjem lopte nogom ili štapom.
- Štafetne igre s loptom.
- Osnovne i male timske igre loptom.

3. Primjeri tjelesne aktivnosti - povezani s učenjem stranog jezika(engleski) u 1.razredu

Djeca upoznaju i doživljavaju sportske aktivnosti uglavnom kroz igru. Igre kretanja upravo mogu biti sredstvo kojim se dijete upoznaje s prvim riječima stranog jezika.

U nastavku ću prikazati neke primjere tjelesnih aktivnosti i igara koje su primjerene djeci u ranom razdoblju (od vrtića do nižih razreda osnovne škole) i kojima odabrani sadržaji, oblici i metode rada omogućuju postizanje ciljeva u području tjelesne aktivnosti i istovremeno učenje i učvršćivanje engleskih riječi. Primjeri koje ću iznijeti u ovom radu odnose se na sljedeće tjelesne aktivnosti:

- prirodni oblici kretanja,
- osnovne igre,
- igre s loptom,
- plesne igre.

U sve te aktivnosti možemo postupno uključivati engleske pojmove i izraze te tako omogućiti učenicima upoznavanje stranog jezika.

3.1. Prirodni oblici kretanja

- **Dan– noć**

Kad voditelj uzvikne »Day!«, učenici trče ili šetaju po sportskoj dvorani, a kad on uzvikne »Night!«, legnu na pod.

- **Čarobnjak**

Učitelj hoda po prostoriji i govori: »Abrakadabra, ti si zmija! (Abracadabra, you are snake!)«. Učenici oponašaju kretanje spomenute životinje, postupno mijenjajući nazive slovenskih životinja engleskim (krokodil – crocodile, lav – lion, tigar – tiger, kornjača – turtle).

- **Mama, koliko je sati?**

Jedan učenik je »mama« i postavlja se s jedne strane sportske dvorane, a ostali učenici s druge strane. Učenici pitaju: »Mama, koliko je sati? (Mother, what's the time?)« i »mama« odgovori: Npr. »Četiri slona - elephant (zec - rabbit, miš - mouse medvjed - bear,...) korak naprijed (natrag).« Učenik koji prvi dođe do »mame«, postane »mama«. Učenici mogu govoriti broj koraka ili životinju ili oboje na engleskom.

3.2. Igre s loptom

- **Voće**

Lopte različitih boja i različitih veličina i težina slobodno su raspoređene po sportskoj dvorani ili učionici. Za svaku različitu veličinu ili boju lopte određujemo voće - npr.: jagoda (strawbery), pomaranča (orange), jabuka (apple), limun (lemon), breskva (peach), šljiva (plum)... Kada učitelj izgovori određeno voće, učenici moraju u koš donijeti loptu koja označava to voće.

- **Zmija**

Djeca vode loptu po igralištu, jedno dijete ima uže(zmiju) u rukama. Kad učitelj uzvikne »Zmija! (Snake!)«, dijete s užetom trči po igralištu, ostala djeca bježe pred užetom. Koga uže dotakne postaje zmija.

- **Pozdravi prijatelja**

Učenici kotrljaju loptu po poligonu, na znak učitelja svako dijete nađe prijatelja, pozdravi se (»Halo!«), razmjenjuje loptu i kaže zbogom (»Goodbye!«). Učenici kotrljaju novu loptu naprijed do sljedećeg znaka učitelja, kada moraju pronaći novog prijatelja.

- **Ja volim...**

Djeca stoje u krugu, u sredini je učitelj koji drži loptu od meke pjene. On nasumično baca loptu djeci, koja je moraju uhvatiti i vratiti učitelju. U isto vrijeme, kada dijete baci loptu natrag učitelju, ono na engleskom kaže što voli jesti ili piti. Tko ne uhvati loptu ili se ne sjeti naziva hrane od. pića, radi dodatni zadatak tjelesne aktivnosti (tri skoka, pet čučnjeva,). Osim hrane i pića, djeca uče i frazu »I like«. Npr: I like pasta (ice cream, milk, juice).

- **Odbijanje balona**

Učenici se podijele u parove ili male grupe, svaka grupa (par) dobiva svoj balon. Učenici na engleskom broje koliko su puta odbili balon u zrak, a da nije pao na tlo.

3.3. Plesne igre

- **Oponašanje**

Učenici imitiraju različite životinje uz glazbenu pratnju i izmišljaju vlastiti ples, te prikazuju predmete i emocije. Na engleskom jeziku učitelj imenuje životinju (može biti i predmet ili emocija), a učenici to pokušavaju prikazati. Ulogu učitelja kasnije može preuzeti učenik.

- **Pjesma automobili**

Pjevamo pjesmu »The weels on the bus« i pokretima prikazujemo.

- **Pjesma o dijelovima tijela**

Pjevamo pjesmu »Head, sholders, knees and toes« i pritom dodirujemo dijelove tijela koje spominjemo u pjesmi.

3.4.Osnovne igre

- **Skriveni predmeti**

Po sportskoj dvorani skrivamo mnoge predmete koji su u tri različite boje. Definiramo tri skupine djece i svaka skupina ima svoju boju (npr.: narančasta - orange, ljubičasta - violet, crno - black). Boju kažemo na engleskom. Na učiteljev znak učenici počinju tražiti predmete svoje boje i nositi ih u svoju košaru. Na kraju igre, zajedno na engleskom jeziku, izbrojimo koja je grupa pronašla više predmeta i odredimo pobjednika.

- **Zamijeni mjesto**

Učenike podijelimo u tri jednake grupe, svaka grupa je nazvana po svom omiljenom jelu ili piću (npr. čokolada (chocolate), sladoled (ice cream), bomboni (candy), svaka grupa ima svoj označeni prostor na podu. Kada učitelj pozove dvije grupe, ove dvije moraju promijeniti mjesto što je prije moguće. Sva djeca moraju biti u označenom prostoru. Skupina koja prva obavi zadatak dobiva bod.

- **Abeceda**

Tijelom učenici stvaraju slova u različitim položajima (stojeći, ležeći, sjedeći). Slova mogu biti sastavljena od pojedinaca, parova ili cijelih grupa. Možemo napraviti inicijale, ime, englesku riječ... Polovica djece može »čitati« što drugi pišu (skupine se mogu i međusobno natjecati).

- **Šaljivi lov**

Jednog učenika odredimo za lovca, a on na znak počinje loviti ostale učenike. Koga dotakne, postaje lovac. Novi lovac se mora držati za dio tijela gdje ga je prethodni lovac dodirnuo tijekom lova. Prije nego što krene u lov, naglas na engleskom jeziku imenuje ovaj dio tijela, npr. kosa (hair), ruka (arm), rame (shoulder).

- **Semafor**

Učenici trče po sportskoj dvorani ili po igralištu. Učitelj predstavlja semafor. Kad uzvikne »Crvena! (Red!)«, učenici se zaustave, kad uzvikne »Žuta! (Yellow!)«, trče na mjestu, kad zelena »Zelena! (Green!)«, hodaju naprijed.

- **Lisice, što voliš jesti?**

Učenici su raspoređeni s jedne strane dvorane, s druge strane je učenik - lisica, okrenut prema ostalim učenicima. Svaki put kad učenici pitaju lisicu što voli jesti, pomaknu se korak naprijed. Lisica im na pitanje odgovara s različitim jelima (sir - cheese, juha - soup, čokolada - chocolate, puding - pudding, pizza - pizza, kruh bread.....). Kad lisica odgovori »Pile! (Chicken!)«, učenici trče natrag na početnu točku što je brže moguće kako ih lisica ne bi uhvatila. Uhvaćeni učenik preuzima ulogu lisice. Prvo igramo igru na slovenskom jeziku, zatim djecu naučimo riječi »chicken«, a kasnije postupno i ostalu hranu. Pravilo je da lisica mora reći barem jednu hranu na engleskom.

4. Zaključak

Smatramo da su motorička aktivnost i metoda igre vrlo prikladne metode za upoznavanje učenika s prvim engleskim riječima. Učenje prvih riječi stranog jezika kroz tjelesne aktivnosti zadovoljava djetetovu potrebu za kretanjem i promjenom načina učenja. Osim toga, dijete s iskustvom pokreta učvršćuje usvajanje jezika kada riječju kaže i pokretom prikaže rečeno. Predstavili smo praktične primjere motoričkih aktivnosti kroz koje se učenici mogu upoznati s prvim engleskim riječima. Učenje na ovaj način učenicima je zabavno i zanimljivo, ali i vrlo uspješno. Teme su preuzete iz dječje svakodnevice, to su npr. životinje, boje, brojevi, obitelj, jer dijete lakše pamti riječi koje su mu bliske.

5. Literatura

- [1.] Drašler, A. (2002). Gibalna igra kot sredstvo seznanjanja s prvimi angleškimi besedami pri predšolskih otrocih. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport
- [2.] Videmšek, M., Drašler, A., Pišot, R. (2003). Gibalna igra kot sredstvo za seznanjanje s tujim jezikom v zgodnjem otroškem obdobju. Ljubljana. Fakulteta za Šport, Institut za Šport.
- [3.] UČNI načrt. Program osnovna šola. Tuji jezik v 1. razredu [Elektronski vir] : neobvezni izbirni predmet / [članice delovne skupine za pripravo učnega načrta Katica Pevec Semec ... [et al.] ; uredila Katica Pevec Semec]. - 1. izd. - El. knjiga. - Ljubljana : Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2013
- [4.] UČNI načrt. Program osnovna šola. Športna vzgoja [Elektronski vir] / avtorji Marjeta Kovač ... [et al.]. - El. knjiga. - Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011